

Řád zařízení

Výchovný ústav, středisko výchovné péče Klíčov a střední škola

V Praze dne 25. 4. 2016

Mgr. Patrik Matoušů
ředitel

Obsah

1. Základní charakteristika a struktura zařízení	3
1. 1. Název zařízení, adresa a kontakty	4
1. 2. Součásti zařízení a jejich organizační členění – schéma	5
1. 3. 1. Výchovný ústav	6
1. 3. 2. Středisko výchovné péče	6
Ambulantní péče	7
2. Personální zabezpečení střediska výchovné péče, výchovného ústavu, střední školy a vymezení náplně činnosti pracovníků zařízení	13
3. Organizační zajištění spolupráce s osobami odpovědnými za výchovu	14
4. Postup při přijímání, přemístění a propouštění dětí	15
4.1. Přijímání dětí do SVP	15
4.2. Přemístění dětí	16
4.3. Ukončení pobytu	16
4.4. Spolupráce s příslušnými orgány a dalšími subjekty	17
4.5. Zajišťování pomoci po propuštění ze zařízení	17
5. Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení	17
5.1. Organizace výchovných činností	17
5.2. Pracovně výchovná skupina VÚ Klíčov (PVS)	18
5.3. Organizace zájmových činností	18
5.4. Systém prevence sociálně patologických jevů	19
6. Organizace péče o děti v zařízení	20
6.1. Zařazení do výchovných skupin	20
6.2. Kritéria a podmínky umístování dětí do výchovné skupiny	20
6.3. Ubytování dětí	20
6.4. Materiální zabezpečení	21
6.5. Finanční prostředky dětí	21
6.6. Systém stravování	22
6.7. Postup v případě dočasného omezení nebo přerušování péče v zařízení	22
6.8. Postup v případě útěku ze zařízení	23
7. Práva a povinnosti dětí	23
7.1. Systém hodnocení a opatření ve výchově	23
7.2. Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami	26
7.3. Organizace dne	27
7.4. Pobyt dětí mimo zařízení	27

7.5	Spoluspráva dětí	27
7.6	Podmínky zacházení dětí s majetkem zařízení.....	28
7.7	Smluvní pobyt zletilých nezaopatřených osob v zařízení	28
7.8.	Postup při podávání a vyřizování žádostí, stížností a návrhů řediteli, pedagogickým pracovníkům zařízení.....	28
8.	Práva a povinnosti zákonných zástupců či osob odpovědných za výchovu	29
9.	Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení	29
9.1	Děti VÚ a klienti SVP na základě soudního rozhodnutí	29
9.2	Klienti SVP na základě smluvního vztahu	30
9.3	Vydání rozhodnutí a způsob odvolání	30
10.	Postup zařízení při zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví	31
10.1	Zdravotní péče a zdravotní prevence	31
10.2	Prevence rizik při pracovních činnostech	31
10.3	Prevence zdraví a zdravotního životního stylu	32
10.4	Postup při úrazech dětí.....	32
10.5	Postup při intoxikaci dítěte návykovými látkami, sebepoškození nebo sebevražedném pokusu, postup při agresivitě dítěte	32
10.6	Postup při onemocnění dětí	33
11.	Dodatek	33
12.	Přílohy	33
-	vnitřní řády jednotlivých oddělení.....	33

1. Základní charakteristika a struktura zařízení

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky uděluje právní subjektivitu Výchovnému ústavu, středisku výchovné péče Klíčov a Střední škole na základě zřizovací listiny č.j. 15 628/95-60 vydané ze dne 26. 6. 1995. Zařízení je příspěvkovou organizací.

1. 1. Název zařízení, adresa a kontakty

Výchovný ústav, středisko výchovné péče Klíčov a Střední škola

Čakovická 783/51

Praha 9, 190 00

Tel: 283 88 34 70-1

Fax: 283 88 34 72

email: matousu@klicov.cz

kontakt@klicov.cz

<http://www.klicov.cz/>

Detašovaná pracoviště:

Ambulantní oddělení SVP Klíčov, Praha 10, Ostružinová 7, Praha 10, 106 00,

Telefon: 286 887 075, fax: 283 883 472, mobil: 776 212 928

E-mail: ambulancepraha10@klicov.cz

Ambulantní oddělení SVP Klíčov, Praha 5, Weberova 1, Praha 5, 150 00

Telefon: 251 614 735, fax: 251 614 735, mobil: 774 212 820

E-mail: ambulancepraha5@klicov.cz

Internátní oddělení 4, fara Křešín č.p. 43, Křešín u Pacova, 394 24

Telefon: 565 381 088, mobil: 775 212 840

E-mail: kresin@klicov.cz

1.2 Součásti zařízení a jejich organizační členění – schéma

1.3 Charakteristika jednotlivých součástí zařízení

1. 3. 1 Výchovný ústav

Výchovný ústav (VÚ) pečuje o děti se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova či předběžné opatření. Ústavní výchova je nařízena soudem ze sociálních a výchovných důvodů u dětí, jejichž rodiče se o ně nechtějí, neumějí nebo nemohou postarat, např. patologie v rodině, nevhodné rodinné prostředí, rodina nemůže plnit svou funkci nebo má dítě takové výchovné obtíže, které mohou ohrožovat jeho osobnostně sociální vývoj a řádné začlenění do společnosti.

Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Snaží se předcházet dalšímu rozvoji sociálně patologických jevů. Výchovný ústav Klíčov pečuje o chlapce od 15 let do 18 let věku, ústavní výchova může být prodloužena do 19 let, a to na základě rozhodnutí soudu. O prodloužení pobytu může také požádat samotný klient, a to až do doby, kdy ukončí svou přípravu na budoucí povolání.

Současná kapacita výchovného ústavu je 16 lůžek.

Cílem oddělení je nabídnout dítěti systematickou péči, která by mu měla pomoci k přijetí zodpovědnosti za své chování, a snahou je předejít závažným problémům, jako je kriminalita, závislost na drogách, sociální vyčlenění. Výchovný ústav Klíčov se snaží intenzivně spolupracovat s rodinou, budovat vztah mezi klientem a rodičem nebo jinou blízkou osobou. Chlapci mají možnost za předem nastavených pravidel odcházet a vracet se do zařízení samostatně, režim je nastaven tak, aby se co nejvíce přiblížili rodinnému systému.

Součástí výchovného ústavu je tréninkové bydlení, které navazuje na pobyt klientů v zařízení. Má za cíl naučit dítě samostatnému životu ve společnosti, k posilování již vypěstovaných samoobslužných činností, návyků a dovedností. Pro dítě je to první možnost, jak si otestovat nabyté zkušenosti v realitě, která nastane jednoho dne po opuštění výchovného ústavu. Dítě je pečlivě vybíráno, a to na základě dosavadního působení ve výchovném ústavu a jeho sociálních dovedností.

1. 3. 2 Středisko výchovné péče

Střediska výchovné péče (dále SVP nebo středisko) byla zřízena zákonem č. 390/1991 Sb., o předškolních zařízeních a školských zařízeních. Středisko výchovné péče Klíčov bylo první, které začalo nabízet preventivně výchovnou péči.

Preventivně výchovná péče je poskytována dětem a mladistvým ve věku od 6 do 26 let, respektive po dobu studia - aktivní přípravy na budoucí povolání. Klienti jsou děti, u kterých se vyskytly projevy poruch chování, nebo kde hrozí ohrožení vzniku takovýchto poruch, a děti, u nichž rozhodl o zařazení do střediska soud. O podporu si mohou žádat jak samotné děti (starší 18 let), tak jejich rodiče nebo osoby odpovědné za výchovu, školy, orgány péče o děti, popř. jiné instituce, a to se souhlasem osoby odpovědné za výchovu. U soudně nařízeného programu rozhoduje soud o formě služeb, a to i bez žádosti nebo souhlasu osob odpovědných za výchovu.

Klademe velký důraz na práci s rodinou, a to ve všech formách poskytované péče (ambulantní, celodenní, internátní). Hlavním cílem je eliminovat rozvoj poruch chování. Služby nabízené střediskem jsou: poradenské, terapeutické, diagnostické, vzdělávací, speciálně pedagogické a psychologické, výchovné, sociální a informační.

Nabízíme tři typy péče: **Ambulantní**

Celodenní

Internátní

Ambulantní péče

Ambulantní oddělení by se dalo nazvat vstupní branou do střediska výchovné péče. Dochází zde k prvotnímu kontaktu mezi pracovníkem a klientem. Ve spolupráci s rodinou se snaží eliminovat výchovné problémy, řešit jejich důsledky a předcházet razantnějším výchovným opatřením. Aby došlo k pozitivní změně v chování dítěte a bylo možné jej ochránit před dalšími rizikovými formami chování, je potřeba aktivní spolupráce s rodinou. Bez kontaktu a účasti na rodinných konzultacích je značně obtížné dosáhnout výsledků. Pro zdárné řešení problému je důležitá včasnost odhalení a brzké započetí poradenské a terapeutické práce. Ambulantní oddělení nabízejí také výchovné a terapeutické skupinové programy pro děti. V případě, že je rodině doporučena intenzivnější spolupráce je možné zařadit klienta do celodenního nebo internátního programu, zpravidla na osm týdnů. Výhodou zařízení je prostupnost jednotlivých oddělení s ohledem na individuální potřeby klientů. Po absolvování zvoleného programu se dítě vrací zpět do ambulantní péče.

Středisko má ambulantní oddělení v Praze 5, 9 a 10.

(Podrobný popis činnosti viz. vnitřní řád oddělení)

Celodenní oddělení

Součástí střediska výchovné péče jsou dvě celodenní oddělení, CO1 a CO2, každé s kapacitou 8 klientů. Celodenní péče je poskytována po celý školní rok. Délka péče je zpravidla osm týdnů, může být upravena dle aktuální potřeby. Jedná se o otevřené skupiny, tzn. je možné je průběžně doplňovat.

Program celodenního oddělení je realizován na základě žádosti rodičů či jiné osoby odpovědné za výchovu a doporučení ambulantního oddělení SVP.

(Podrobný popis činnosti viz. vnitřní řád oddělení)

Celodenní oddělení 1

Hlavním důvodem, proč klienti navštěvují celodenní oddělení, je problematické chování ve školním a rodinném prostředí. Zpravidla se jedná o žáky druhého stupně základních škol. Během programu má každý klient svého tzv. klíčového pracovníka, který ho provází a zároveň pracuje s celým rodinným systémem. V indikovaných případech spolupracuje s OSPOD, školou a jinými institucemi. Dále konzultuje školní problematiku se speciálním pedagogem základního vzdělávání při středisku výchovné péče.

V rámci programu se konají rodinné a individuální konzultace, s cílem objasnit příčiny obtíží, se kterými se dítě potýká. Zároveň se snaží o sanaci rodiny a eliminaci nežádoucích projevů v chování dítěte.

Po absolvování programu je klíčovým pracovníkem vypracována závěrečná zpráva. Se zprávou jsou osoby odpovědné za výchovu i klient seznámeni. V případě, že je klient v péči pracovníka OSPOD, je mu zpráva na vyžádání poskytnuta.

Program probíhá ve dnech školního vyučování zpravidla od 7,30 do 17 hodin. V dopoledních hodinách je realizováno vyučování dle programu základního vzdělávání. V odpoledních hodinách se klienti účastní činností, které jsou zaměřeny na rozvíjení psychické odolnosti, překonávání náročných životních situací. Učí se kooperaci, respektování autorit, smysluplnému využívání volného času, sebepoznání....

(Podrobný popis činnosti viz. vnitřní řád oddělení)

Celodenní oddělení 2

Je určené především starším dětem a dospívajícím s indikovanými osobnostně sociálními problémy. Specifikem tohoto programu je kombinace stacionární a pobytové péče. Nedílnou součástí programu je i poradenství a terapeutická pomoc celé rodině dítěte.

Program je určený pro děti zpravidla od 14 do 18 let, u kterých narůstající aktuální problémy přesahují možnosti běžné ambulantní péče.

Program může představovat formu následné péče pro děti, které absolvovaly pobyt na některém z oddělení SVP.

Vzhledem ke struktuře programu je podmínkou bydliště v Praze a blízkém okolí.

Program tvoří odpolední bloky, na které dítě dochází po ukončení vyučování ve své kmenové škole. Zpravidla v intervalu jedenkrát za 14 dní na ně navazují celodenní víkendové pobyty.

Obsah odpoledních bloků i krátkodobých víkendových pobytů je koncipován tak, aby se co možná nejvíce blížil individuální problematice každého dítěte. Střídají se v něm sebepoznávací, osobnostně rozvojové, volnočasové a relaxační aktivity, využívány jsou metody a techniky zážitkové pedagogiky.

V rámci celého programu jsou realizovány konzultace s dítětem a jeho rodinou (zpravidla v intervalu jedenkrát za 14 dní, případně podle aktuální situace), a to jak **přímo v SVP, tak i v rodinném prostředí dítěte**. Nedílnou součástí programu je intenzivní kontakt se školou dítěte a se všemi institucemi zainteresovanými na jeho problematice (např. OSPOD).

(Podrobný popis činnosti viz. vnitřní řád oddělení)

Internátní oddělení (IO1 a IO2)

Internátní oddělení je zaměřeno na práci s dětmi a dospívajícími, u kterých převažují výchovné problémy. Pobyt v internátním programu může být jak dobrovolný, tak soudně nařízený. Přijetí dítěte je na základě smluvního vztahu - kontraktu mezi střediskem, klientem a osobou odpovědnou za výchovu. Délka programu trvá standardně osm týdnů, pokud soud neurčí jinak.

Cílem programu je výchovně působit na dítě ve spolupráci s rodinou, eliminovat vznik a rozvoj sociálně patologických jevů. Integrální součástí programu pobytových oddělení, kromě individuální a skupinové výchovně vzdělávací a terapeutické práce s dítětem, je

podpora a posílení pozitivních rodinných vazeb a rodiny jako celku. Z tohoto důvodu je důležitou podmínkou pobytu zájem a udržení spolupráce členů rodiny dítěte.

Tato oddělení jsou primárně určena pro děti od 12 do 16 let, které si plní povinnou školní docházku. Do programu lze zařadit i starší klienty, kteří jsou již žáky středních škol. Kapacita každého oddělení je 8 klientů.

Během pobytu dítěte v internátním oddělení není přerušena jeho školní docházka. Dítě je vzděláváno na základě individuálního plánu vzdělávání, vypracovaného kmenovou školou nebo dochází do své kmenové školy.

V průběhu internátního programu, stejně tak jako na celodenním oddělení, probíhají rodinné konzultace, na kterých se osoby odpovědné za výchovu učí různorodým dovednostem, např. jak posilovat sebevědomí dítěte, jak s dítětem efektivně komunikovat, jak přizpůsobit svá očekávání a kde hledat pomoc v případě potřeby, atp. V průběhu pobytu je podle potřeby zajištěn kontakt se školou, kurátorem pro mládež či s dalšími odbornými pracovišti, která jsou do řešení situace dítěte a jeho rodiny aktuálně zainteresována. Po ukončení pobytu je vhodné, aby rodina docházela do následné péče.

(Podrobný popis činnosti viz vnitřní řád oddělení)

Internátní oddělení Křešín

Detailované pracoviště Střediska výchovné péče Klíčov realizuje výchovný program pro děti, které jsou ohroženy rizikovým sociálním prostředím.

Cílem programu ve vztahu k dítěti je:

- přijetí odpovědnosti a získání náhledu na své chování
- zkušenost abstinence (od návykových látek a činností všeho druhu)
- zkušenost činností (umím nebo neumím pracovat, co dokážu?)
- zkušenost spolupráce s ostatními (práce ve skupině, vztahy s druhými)
- zkušenost úspěchu, přijetí a zážitků

Oddělení má kapacitu pro jednu výchovnou skupinu, tj. max. pro 8 dětí.

(Podrobný popis činnosti viz vnitřní řád oddělení)

Internátní oddělení 3

Oddělení je primárně určeno pro klienty, kteří absolvovali diagnostický pobyt v Zařízení pro děti – cizince v Praze 5. Klienti jsou na oddělení zařazováni na základě soudního rozhodnutí.

Základním cílem pobytu je vytvoření optimálních podmínek, které by těmto dětem umožnily úspěšně ukončit profesní přípravu a bezproblémové začlenění do společnosti.

V nabídce programů oddělení je přednostně kladen důraz na tzv. sociálně-tréninkové programy, které by klientům umožnily získat vědomosti a dovednosti při zvládnání různých životních situací sociálního rázu, zdokonalování se v českém jazyce, v základních sebeobslužných činnostech.

(Podrobný popis činnosti viz vnitřní řád oddělení)

Internátní oddělení 4

Vytváří v rámci systému SVP formu následné péče pro zletilé klienty VÚ a SVP Klíčov, kteří pokračují ve své profesní přípravě, dosažením zletilosti skončila státem nařízená ústavní výchova a projeví zájem o pokračování pobytu. Pobyt je realizován na základě smluvního vztahu mezi klientem a zařízením, jehož součástí jsou i základní provozní pravidla oddělení.

(Podrobný popis činnosti viz vnitřní řád oddělení)

1. 3. 3. Program základního vzdělávání ve středisku výchovné péče Klíčov

Program základního vzdělávání

Vzdělávací program je určen klientům Střediska výchovné péče v průběhu jejich pobytu na celodenním nebo internátním oddělení. Klienti nejsou kmenovými žáky školy. Základní vzdělávací program (ZVP) je realizován dle vzdělávacích plánů a podkladů zpracovaných vyučujícími kmenové základní školy. Po ukončení pobytu je vypracována závěrečná hodnotící zpráva, včetně interpretace závěrů, doporučení a návrhu klasifikace za dané období.

(Organizace výuky, metody a formy práce jsou podrobně definovány ve vnitřním řádu školy)

Střední škola

Střední školu mohou navštěvovat klienti výchovného ústavu a střediska výchovné péče. Příprava je organizována jako dvouleté denní studium pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka je organizována se zřetelem na tyto individuální zvláštnosti. Absolventi vzdělávacího programu získají výuční list, kdy v rámci svých možností a individuálních schopností, se mohou uplatnit na trhu práce ve všech typech zařízení společného stravování.

Podmínky pro přijímání žáků se řídí Školským zákonem a dalšími prováděcími předpisy v platném znění. Vzdělávací program 65-51-E/02 Práce ve stravování je určen žákům, kteří ukončili povinnou školní docházku a splňují podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče. Další podmínkou je splnění kritérií přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok ředitelem školy a doporučení z pedagogicko-psychologické poradny.

(Organizace výuky, metody a formy práce jsou podrobně definovány ve vnitřním řádu školy)

Externí docházka klientů VÚ a SVP Klíčov

Klienti zařízení mají možnost započít svou profesní přípravu v rámci sítě pražských i mimopražských středních škol a učilišť. Spolupracujeme s řadou středních škol, ve kterých naši klienti úspěšně dokončují své profesní vzdělání nebo již získali výuční list, maturitní vysvědčení aj.. Tato docházka je podmíněna pravidelnou kontrolou a úzkou spoluprací s vedením těchto institucí, s třídními učiteli, výchovnými poradci a mistry odborného výcviku. Tento typ docházky klade na klienty určitou míru zátěže, která je významně přibližuje k běžnému životu. Naše zařízení tuto variantu vzdělávání v plném rozsahu podporuje a v procentuálním měřítku zaujímá externí docházka klientů největší podíl.

(Externí docházka je podrobně definována ve vnitřním řádu školy)

2. Personální zabezpečení střediska výchovné péče, výchovného ústavu, střední školy a vymezení náplně činnosti pracovníků zařízení

Ředitel zařízení VÚ, SVP a SŠ

Statutární zástupce - osoba, která je oprávněna při nepřítomnosti ředitele činit právní úkony jménem školského zařízení jako právnické osoby.

Zástupce ředitele - pro provoz a ekonomiku.

Zástupce ředitele - pro pobytová oddělení.

Zástupce ředitele - pro ambulantní a celodenní péči.

Zástupce ředitele - pro vzdělávání.

Vedoucí oddělení - koordinuje vztahy mezi členy týmu, odpovídá za organizační, obsahovou a odbornou úroveň práce, podílí se na propagaci zařízení.

Speciální pedagogové (škola) - provádí vstupní zjištění znalostí - v průběhu pobytu ve středisku pomáhá doplnit klientovi zmeškané učivo, ověřuje úroveň poznatků a dovedností - v rámci své působnosti vede dokumentaci o žácích.

Učitel odborného výcviku – vedení v oblasti praktického vyučování

Odborný vychovatel - zabezpečuje výchovnou činnost ve skupině klientů umístěných ve výchovném ústavu a středisku - podílí se na práci s rodinou - zpracovává průběžné hodnocení klientů.

Asistent vychovatele - spolupracuje s odborným vychovatelem (pedagogem) na přímé výchovné činnosti.

Noční vychovatel (bezpečnostní pracovník) - zajišťuje dodržování nočního klidu, během služby provádí kontroly na oddělení.

Speciální pedagog (etoped) - zajišťuje individuální poradenství a terapie s klienty, včetně práce s rodinou, vypracovává posudky, individuální výchovné plány a návrhy další péče.

Psycholog - provádí komplexní psychologické vyšetření klientů při jejich převzetí do péče střediska - podílí se na sestavení individuálního výchovného plánu klienta a doporučuje opatření, která mají zvýšit efektivitu zvolených metod - zabezpečuje oblast pedagogicko-psychologického poradenství.

Externí psychiatr - diagnostikuje a léčí psychické poruchy klientů.

Sociální pracovník - navazuje kontakt s rodinami, provádí sociální anamnézu, nabízí a propaguje služby výchovného ústavu a střediska - spolupracuje se všemi zainteresovanými zařízeními a institucemi - vede evidenci klientů, kteří jsou v péči střediska nebo touto péčí prošli.

Zdravotník - konzultuje s klienty aktuální zdravotní stav a objednává klienty k lékaři.

Ekonomické oddělení a personální oddělení - zabezpečuje hospodaření organizace a personální agendu.

Provozní pracovníci (kuchyň, PC technik, švadlena, vrátnice, údržba)

3. Organizační zajištění spolupráce s osobami odpovědnými za výchovu

Výchovný ústav a středisko výchovné péče Klíčov poskytuje služby osobám odpovědným za výchovu.

Tyto osoby mají možnost požádat o:

- ambulantní, celodenní nebo internátní služby v rámci preventivně výchovné péče a institucionální výchovy;
- uzavření smlouvy o poskytování preventivně výchovné péče se střediskem ;
- informace o dítěti a nahlížení do spisu ve stanoveném rozsahu;
- projednání výchovného opatření zásadní důležitosti předem s pracovníkem zařízení (nehrozí-li nebezpečí z prodlení)

Poskytování služeb osobám odpovědným za výchovu nezletilého klienta probíhá především jako preventivně výchovné poradenství, terapeutické činnosti a účast rodin na programech střediska.

U dětí je kladen důraz na spolupráci s rodinou. Kontakt s rodinou je nedílnou součástí práce s dítětem. První kontakt s osobami odpovědnými za výchovu navazuje pověřený pracovník, jsou seznámeni s vnitřním řádem zařízení, mají možnost prohlédnout si prostředí, do kterého dítě dochází nebo je umístěno. Dle možností a potřeb probíhá další spolupráce formou telefonickou, elektronickou, písemnou i formou dalších osobních návštěv.

Preventivně výchovné poradenství

Preventivně výchovné poradenství je souhrnem odborných rad, podnětů a doporučení zaměřených na ozdravení výchovného stylu a výchovných postupů osobám odpovědným za výchovu nezletilého klienta, odstranění nedostatků v oblasti výchovných nároků, kontroly a uplatňovaných sankcí. Konkrétní obsah výchovně poradenských intervencí vychází ze speciálně pedagogických a psychologických diagnostických závěrů, přičemž poradenství je poskytováno především s ohledem na vývojové potřeby nezletilých klientů. Preventivně výchovné poradenství může mít formu individuální, rodinné a skupinové poradenství a terapie.

4. Postup při přijímání, přemístění a propouštění dětí

4.1. Přijímání dětí do SVP

Preventivně výchovná péče je dostupná všem dětem a osobám odpovědným za výchovu, kteří si o službu v zařízení požádají, včetně těch dětí, které mají soudně nařízený pobyt.

Ambulantní oddělení - Uzavřením smluvního vztahu o poskytnutí služby střediska, udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů. Spolupráce je realizována se všemi zúčastněnými. S dítětem a osobou odpovědnou za výchovu se projednávají přání a představy, očekávání, cíle a možnosti péče. Názor všech zúčastněných je aktivně zjišťován, zvažován a zohledňován.

Celodenní a internátní oddělení SVP (dobrovolný program) - Program celodenního a internátního oddělení začíná sepsáním tzv. *Smlouvy o přijetí klienta do střediska výchovné péče*. Ve smlouvě jsou osoby odpovědné za výchovu a klient seznámeni s pravidly oddělení, s právy a povinnostmi obou stran. Obsahuje osobní data, datum přijetí a ukončení (zpravidla se jedná o osmítýdenní docházku do programu), postup v případě poskytnutí lékařské péče, podmínky ukončení nebo přerušování programu, seznámení s vnitřním řádem oddělení.

Institucionální výchova a soudně nařízený program ve středisku výchovné péče

Přijímány jsou výhradně děti na základě soudního rozhodnutí (nařízení ústavní výchovy, předběžného opatření či preventivně výchovného programu). Příjem a propouštění dětí koordinuje sociální pracovníce ve spolupráci s etopedem, se speciálním pedagogem, s vedoucím VÚ a SVP a klíčovými pracovníky jednotlivých dětí. Dítě je seznámeno s řádem VÚ nebo SVP a pravidly daného oddělení, je poučeno o svých právech a povinnostech, atd. Etoped nebo speciální pedagog v následujících dnech po nástupu ve spolupráci s dítětem vypracuje *Program rozvoje osobnosti dítěte*.

4.2. Přemístění dětí

Celodenní a internátní oddělení SVP (smluvní pobyt) - u dětí, které jsou do programu zařazeny na základě kontraktu, rozhoduje o přemístění ředitel v přenesené působnosti ve spolupráci s osobou odpovědnou za výchovu.

Soudně nařízený program ve středisku výchovné péče - Dítě může být přemístěno na základě soudního rozhodnutí. Návrh a podnět k tomuto opatření může podat OSPOD či osoba odpovědná za výchovu.

Výchovný ústav - Přemístění dítěte do jiného VÚ je možné pouze na základě soudního rozhodnutí. Dítě může být přemístěno v případě, že selhala všechna předchozí výchovná opatření nebo je vhodný jiný, specifický typ péče. Návrh a podněty k přemístění dítěte může podat samotné zařízení prostřednictvím OSPOD, osoba odpovědná za výchovu nebo dítě samo. Samotné přemístění koordinuje vedoucí VÚ na základě vydaného soudního rozhodnutí.

4.3. Ukončení pobytu

Celodenní a internátní oddělení SVP (smluvní pobyt) - dítěti je pobyt ukončen po jeho absolvování nebo na žádost osoby odpovědné za výchovu. Dítěti může být pobyt ukončen na základě neplnění podmínek spolupráce, které jsou uvedeny ve smlouvě o přijetí klienta.

Pobyt realizovaný na základě soudního rozhodnutí - je ukončen po jeho absolvování nebo na základě soudního rozhodnutí. Sociální pracovník informuje pracovníka OSPOD a příslušný soud o ukončení pobytu.

Výchovný ústav - při dosažení zletilosti dítěte. Šest měsíců před dosažením zletilosti dítěte zasílá zařízení kurátorovi pro mládež *Oznámení o nadcházejícím propuštění*.

4.4. Spolupráce s příslušnými orgány a dalšími subjekty

Mezi spolupracující instituce VÚ a SVP Klíčov patří zejména DÚM, OSPOD, MČ, soudy, PČR, OSZ, PPP, SPC, zdravotnická zařízení, azylová zařízení, Domy na půl cesty, Klinika adiktologie - Ambulance dětské a dorostové adiktologie, doléčovací centra, Prev centrum, SANANIM, psychiatrické ambulance, psychiatrické nemocnice, Probační-mediační služba, školy a další zainteresované subjekty.

Nejužší spolupráce probíhá zejména s pracovníky OSPOD, kteří mají konkrétní dítě v péči. S těmito osobami je udržován pravidelný kontakt formou hodnotících zpráv a informačních průběžných zpráv o pobytu dítěte v zařízení, které jsou ve stručné formě zasílány v elektronické podobě.

4.5. Zajišťování pomoci po propuštění ze zařízení

Při odchodu z VÚ lze dítěti poskytnout finanční či věcnou pomoc (úhrada ubytování, ošacení...). O poskytnutí pomoci rozhoduje ředitel VÚ a SVP, přičemž se nejedná o nárokovou záležitost a je poskytována s ohledem na skutečnou potřebu dítěte v době odchodu z VÚ.

Dítě má právo na poradenskou pomoc týkající se zajištění podmínek po jeho odchodu z VÚ. Současně tato podpora může probíhat ve spolupráci s OSPOD. Dětem a osobám odpovědným za výchovu je po ukončení programu ve středisku (SVP) poskytnuta následná ambulantní péče.

5. Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení

5.1 Organizace výchovných činností

Jednotlivá pobytová oddělení si vytváří rámcový roční plán výchovně vzdělávací činnosti, který je základním východiskem pro výchovné programy. Jedná se o směrodatný dokument pro výchovné pracovníky, kteří se na výchovné činnosti podílejí. Výchovné programy jsou vytvářeny s ohledem na potřeby a možnosti dětí.

Dalším dokumentem, kterým se jednotlivé výchovné skupiny řídí, je týdenní plán. Který připravují vychovatelé ve spolupráci s dětmi.

Výchovná práce je řazena do několika celků, například: kulturně-zájmové, sociální trénink a sebezkušenostní skupina, pracovní aktivity, sportovní, vzdělávací aj.

Cílem výchovné práce je mimo jiné i vytváření trvalého přehledného a bezpečného prostředí, které by dítěti umožnilo uspokojení základních materiálních, citových, sociálních, kognitivních i dalších specifických potřeb. Zároveň má za úkol rozvíjet vědomosti, dovednosti a návyky s přihlédnutím k možnostem a zájmům každého dítěte. Součástí výchovné práce je snaha vést děti k samostatnosti, k samoobslužným činnostem, k pracovním a sociálním dovednostem. Pozornost je zároveň věnována působení klientů v rámci vrstevnické skupiny, ve stabilním prostředí s pravidelným režimem.

5.2 Pracovně výchovná skupina VÚ Klíčov (PVS)

Jedná se o cílené zařazení dětí. Skupina je vedena v rámci dopoledního zaměstnání pod odborným vedením pracovního instruktora s cílem získat základní pracovní návyky, které mohou dále uplatnit v budoucím zaměstnání a životě.

Činnost se dělí na:

- pracovní činnost v budovách detašovaných pracovišť;
- pracovní činnost v keramické dílně;
- pracovní činnost v rámci úklidu a údržby VÚ a SVP Klíčov a jeho blízkého okolí
- návštěva tematických akcí

5.3 Organizace zájmových činností

Děti mají možnost navštěvovat po dohodě s vychovateli keramickou dílnu, posilovnu, hudebnu, stolní fotbal a stolní tenis. K dispozici mají také venkovní bazén, multifunkční venkovní hřiště a všestranné sportovní vybavení, které je jim k dispozici v zařízení. Podporovány jsou též aktivity mimo zařízení - kroužky, sportovní kluby, taneční kurzy, výjezdové akce, které spolupořádají jednotlivá oddělení. Četné výjezdové akce se

konají zpravidla v období prázdnin a klienti tak mají možnost využít nabídky samotného zařízení.

5.4 Systém prevence sociálně patologických jevů

V souvislosti s riziky spojenými s užíváním omamných a psychotropních látek probíhají v zařízení pravidelné i namátkové odběry moči u dětí za účelem detekce OPL dle platných předpisů a pod dozorem zodpovědné osoby. V případě pozitivního výsledku jsou realizována konkrétní výchovná opatření vycházející z jednotlivých koncepcí a pravidel pobytu na oddělení. Dlouhodobě je využíváno přímé spolupráce s odbornými AT pracovišti např. Klinika Adiktologie, Sananim, PN Bohnice a pod. V průběhu roku probíhají též přednášky na téma prevence zneužívání návykových látek. Přímou v zařízení je využíván elektronický tester na alkohol. Probíhají též přímo v zařízení odběry na hepatitidu typu C a prevence formou přednášky o zdravotních rizicích tohoto onemocnění.

Programy týkající se prevence jsou podrobně vymezeny v minimálním preventivním programu. Pravidelně je jejich náplň přijatelným způsobem zařazována do preventivně výchovné péče o klienty a do konkrétního programu (tématické skupiny, nácviky technik a sociálních dovedností, rizikové faktory a jejich prevence)

Jedná se zejména o tyto oblasti:

- optimalizace psychosociálního klimatu v zařízení a na jednotlivých oddělení;
- uplatnění metod sociálního učení s užitím různých technik a metodických prvků;
- příprava klienta na návrat do rodiny a společnosti (rizikové chování a jeho důsledky, dosavadní škodlivé návyky a závadová parta);
- zdravý životní styl (péče o zdraví);
- uplatnění přiměřených výchovných opatření pro ochranu klienta před dostupností návykových látek a experimentování s nimi (sekundární prevence).

6 Organizace péče o děti v zařízení

6.1 Zařazení do výchovných skupin

Děti jsou zařazovány do výchovných skupin, kapacita oddělení je max. 8 dětí. Jednotlivé výchovné skupiny se řídí jednotným řádem VÚ, SVP a vnitřním řádem jednotlivých oddělení, liší se zpravidla i povahou výchovných problémů dětí.

6.2 Kritéria a podmínky umístování dětí do výchovné skupiny

Nově příchozí dítě je zařazováno do výchovné skupiny mimo jiné i s ohledem na aktuální problematiku. Přemístění mezi jednotlivými výchovnými skupinami je možné s ohledem na výchovné potřeby dítěte, a to na základě odůvodněné písemné žádosti vedoucího výchovné skupiny. U smluvního pobytu lze klienta přemístit se souhlasem osoby odpovědné za výchovu.

Každé dítě má možnost zažádat o přeřazení do jiné výchovné skupiny, přemístění do jiného zařízení v rámci sítě VÚ a SVP, a to na vlastní písemnou žádost.

6.3 Ubytování dětí

Pokoje jsou určeny zpravidla pro 2 děti. Vybavení pokojů a společných prostor odpovídá hygienickým požadavkům pro školská zařízení, včetně možnosti zabezpečení osobních věcí v uzamykatelných skříních (či případného uložení osobních věcí v trezoru v prostoru vychovatelny). Prostory jsou uzpůsobeny tak, aby bylo zachováno maximální soukromí dětí (uzamykatelné dveře v koupelně, WC, při tel. hovoru je dítě mimo dosah dalších osob).

6.4 Materiální zabezpečení

Děti výchovného ústavu a soudně nařízeného programu, které byly do zařízení umístěny na základě soudního rozhodnutí, mají možnost využívat plného zaopatření, které souvisí mimo jiné i s materiálním zajištěním ve formě příspěvku na ošacení, zajištění hygienických a základních školních potřeb, zřízení legitimace MHD.

U střediska výchovné péče je program částečně hrazen. (Výše příspěvku na úhradu preventivně výchovné péče se rovná výši finančního normativu určeného vyhláškou MŠMT č.48/1993, § 4, o školním stravování ve znění pozdějších změn a výši nákladů na ubytování za kalendářní měsíc, které činí rozdíl mezi stanovenou výší úhrady za stravování a aktuální částky životního minima dle §3, odst. 2 a § 7 zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu ve znění pozdějších předpisů, stanoveného u jednotlivých věkových kategorií dětí k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.)

6.5 Finanční prostředky dětí

Dětem se při nástupu zřizuje „Osobní konto“, se kterým disponuje samo dítě. Na tato konta se ukládají veškeré finanční částky dítěte (z předešlých zařízení, brigád, finanční částky od rodičů, kapesné dle zákona č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Kapesné se dítěti poskytuje v plné výši stanovené dle zákona č. 109/2002 ve znění pozdějších předpisů dle počtu dní strávených v zařízení. Výplatní termín kapesného je do 3. pracovního dne v následujícím měsíci. Při nástupu může být dítěti vyplacena zálohová část kapesného po schválení ředitelem zařízení. Osobním kontem plně disponuje dítě. Výběr je možný skrze terminál. Případná kontrola a omezení konta je možné pouze ze strany ředitele VÚ a SVP Klíčov a s písemným souhlasem dítěte (např. úhrady dluhů dítěte spojené s náklady trestního řízení, pokuty MHD). Dítě má právo na informace o stavu svých úspor či pohledávek. Dětem, jimž náleží plné zaopatření, může zařízení poskytovat osobní dary k narozeninám, k úspěšnému ukončení studia a k jiným příležitostem .

6.6 Systém stravování

Klientům zařízení je poskytována celodenní strava. Pracovníci zařízení dbají na to, aby byl dodržován celodenní pitný režim.

Děti se stravují ve všední dny převážně ve školní jídelně, která je součástí zařízení. Způsob stravování podléhá vnitřním pokynům a příkazům ředitele výchovného ústavu a střediska výchovné péče, které jsou v souladu s hygienickými a stravovacími normami. V souladu s těmito nařízeními je zajištěn provoz školní jídelny i způsob a postup při skladování a výdeji zchlazených (balených) pokrmů, které jsou určeny k večeři (případně klientům s externí docházkou mimo zařízení).

Během víkendů a výjezdů se děti stravují samy, v rámci nácviku sociálních a sebeobslužných dovedností si plánují stravu, obstarávají nákup potravin, samy si vaří za dohledu vychovatele v místnosti k tomu určené. Dle stravovací normy obdrží jídelní kupony patřičné hodnoty (eliminace nákupu alkoholu a cigaret).

6.7 Postup v případě dočasného omezení nebo přerušení poskytování péče v zařízení

V zařízení je nepřetržitý celoroční provoz. Provoz může být dočasně omezen nebo přerušeno jen ze závažných důvodů na základě rozhodnutí ředitele zařízení a souhlasu MŠMT a za předpokladu, že péče o děti je řádně ošetřena (zajištěna je alternativa dočasného umístění v jiném zařízení nebo je péče dočasně přerušena).

Opatření zásadní důležitosti (v indikovaných případech jako je např. hospitalizace, detoxifikace, odborné neakutní vyšetření), nehrozí-li nebezpečí z prodlení, projedná ředitel v přenesené působnosti předem s osobami odpovědnými za výchovu, kteří svůj souhlas s postupem písemně vyjádří. Dítě má právo vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají, jeho názorům musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti. Během jeho dočasného pobytu mimo VÚ a SVP je kompetentní pracovník zařízení v kontaktu.

6.8 Postup v případě útěku ze zařízení

V případě útěku dítěte se soudně nařízeným pobytem ze zařízení je o této skutečnosti neprodleně informován osoba odpovědná za výchovu, OSPOD, příslušný soud a PČR. Mimo to je o mimořádné situaci informován vedoucí VÚ a SVP a ředitel. Při návratu a odhlášení (probíhá totožný postup viz výše) z útěku je s dítětem proveden pohovor a následně je hodnoceno dle řádu VÚ a SVP.

Všechny výše uvedené události jsou zaznamenány v Knize denního hlášení.

7 Práva a povinnosti dětí

7.1 Systém hodnocení a opatření ve výchově

Dítě má právo být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat dle zákona 109/2002 Sb. Odměny a opatření ve výchově (dále jen hodnocení) ukládají dítěti především pedagogičtí pracovníci, návrhy mohou podávat i asistenti vychovatele a ostatní zaměstnanci zařízení. Hlavní zásadou hodnocení je sledovat hodnocením příznivý vývoj dětské osobnosti v souvislosti s plněním jeho povinností a při respektování lidské důstojnosti. Hodnocení musí být přiměřené situaci, možnostem a schopnostem dítěte. O hodnocení jsou vedeny záznamy v osobních spisech dítěte.

Dítě, které je během pobytu ve VÚ a SVP, je hodnoceno slovně i písemnou formou.

V rámci informovanosti a spolupráce se zákonnými zástupci a pracovníky OSPOD jsou též jednou týdně zasílány těmto osobám informace o průběhu pobytu. Základní hodnocení, které je součástí jednotlivých koncepcí a pravidel každého oddělení VÚ a SVP, se týká zejména chování dítěte, dodržování pravidel oddělení, plnění si základních povinností. Současně se zaměřuje na aktivity, kterých se dítě během uplynulého týdne účastnilo a jak v nich bylo aktivní, jak se dále podílelo na průběhu týdne. Též vychází z individuálního hodnocení pedagogické rady.

(Podrobný popis hodnocení a opatření ve výchově je uveden ve vnitřním řádu každého oddělení).

Práva a povinnosti dětí umístěných v zařízení

(1) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má právo

- a) na zajištění plného přímého zaopatření,
- b) na rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností,
- c) na respektování lidské důstojnosti,
- d) na společné umístění se svými sourozenci, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců,
- e) na vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním a potřebami,
- f) na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměrňovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem,
- g) být seznámeno se svými právy a povinnostmi, radit se se svým obhájcem nebo opatrovníkem, ustanoveným pro řízení podle zvláštního zákona,¹²⁾ bez přítomnosti třetích osob, a za tímto účelem přijímat a odesílat korespondenci bez kontroly jejího obsahu,
- h) účastnit se činností a aktivit zařízení organizovaných v rámci výchovného programu s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově, stanovených tímto zákonem,
- i) obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právníkům a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany dětí, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu; tyto žádosti, stížnosti, návrhy a podání je zařízení povinno evidovat,

- j) vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají; názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti
- k) požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob,
- l) být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat,
- m) na informace o stavu svých úspor či pohledávek,
- n) na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami¹⁰⁾ za podmínek stanovených tímto zákonem, a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv,
- o) přijímat v zařízení s vědomím pedagogického pracovníka i návštěvy osob, které nejsou uvedeny v písmenu n); pedagogický pracovník návštěvu nepřipustí, pokud byly dítěti zakázány nebo omezeny návštěvy podle § 21 odst. 1 písm. e) nebo pokud návštěva ohrožuje zdraví nebo bezpečnost,
- p) opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o dítě starší 7 let věku, pokud nedošlo k zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově stanovených tímto zákonem,
- q) na podporu a pomoc po ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti.

(2) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má povinnost

- a) dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců zařízení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, v prostorách zařízení a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu zařízení,

- b) dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž bylo řádně seznámeno,
- c) poskytnout na výzvu ředitele doklady o svých příjmech,
- d) předat do úschovy na výzvu ředitele předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost; doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány,
- e) podrobit se na výzvu ředitele zařízení vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

(3) Dítě s uloženou ochrannou výchovou má všechna práva a povinnosti podle odstavců 1 a 2, s výjimkou práv podle odstavce 1 písm. o) a p).

(4) Na klienty uvedené v § 16 odst. 1 písm. a) a c) se vztahují ustanovení odstavce 1 s výjimkou písmen a) a o) a odstavce 2 s výjimkou písmene c).

(5) Na nezaopatřené osoby v zařízení podle § 2 odst. 6 se vztahují ustanovení odstavců 1 a 2.

7.2 Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami

Děti mají právo komunikovat se svými rodiči (či osobami odpovědnými za výchovu), pracovníkem OSPOD a OSZ. Forma a průběh „dovolenek“ se řídí platnými předpisy. Žádost o dovolenku (u dětí s nařízeným pobytem) s písemným souhlasem zákonného zástupce musí dítě podat ve stanoveném termínu sociálnímu pracovníkovi, který dovolenku vyřizuje s konkrétním pracovníkem OSPOD, jež se k ní vyjadřuje a následně ji stvrzuje svým souhlasem.

Dítě má právo požádat a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob (lze dojednat schůzku i mimo zařízení VÚ).

Dítě VÚ a SVP má nárok na vycházky (jejich průběh je definován v řádech oddělení) a dovolenky, a to většinou v rozmezí pátek až neděle (v individuálních případech lze zajistit i prodlouženou formu dovolenky se souhlasem OSPOD).

7.3 Organizace dne

Organizace dne podléhá odlišnostem jednotlivých oddělení VÚ a SVP Klíčov, která jsou součástí vnitřního řádu, každého oddělení.

7.4 Pobyt dětí mimo zařízení

Je možný během:

- samostatných vycházek a dovolenek;
- v rámci doplňkových programů - předvýstupní program, schválený pobyt mimo VÚ;
- hospitalizace v PN - psychiatrická a AT problematika;
- léčebných pobytů v nemocnici;
- výjezdových pobytů mimo VÚ a SVP;
- akcí škol a učilišť - exkurze, lyžařské zájezdy, školní výlety.

S dlouhodobým pobytem dítěte mimo zařízení musí souhlasit osoby odpovědné za výchovu a OSPOD.

7.5 Spoluspráva dětí

Cílem spolusprávy je zapojit děti na odděleních do provozních a výchovných kompetencí oddělení, podporovat jejich zájem a starost o ostatní členy skupiny a měla by pozitivně ovlivnit i jejich osobnostní vývoj.

(Pravidla spolusprávy dětí jsou uvedena v jednotlivých řádech oddělení.)

7.6 Podmínky zacházení dětí s majetkem zařízení

Po nástupu do VÚ a SVP je dítě seznámeno se zásadami zacházení s majetkem zařízení a se skutečností, že jeho úmyslné poškození má za následek negativní hodnocení dle řádu VÚ či povinnost škodu uhradit.

7.7 Smluvní pobyt zletilých nezaopatřených osob v zařízení

Dítě může pokračovat v pobytu v zařízení i po dosažení zletilosti, a to na tzv. prodlouženém pobytu po dovršení zletilosti v případě, že pokračuje ve studiu. O umožnění prodlouženého pobytu po dovršení zletilosti rozhoduje ředitel VÚ a SVP, a to na základě písemné a odůvodněné žádosti dítěte. Základním předpokladem je vyhotovení písemné smlouvy (vypracovává etoped), která zohledňuje případné individuální požadavky dítěte či oddělení VÚ, smlouva je závazná pro obě strany, její závažné porušení může znamenat ukončení pobytu. Dítě je během pobytu povinno řídit se i nadále řádem VÚ.

7.8. Postup při podávání a vyřizování žádostí, stížností a návrhů řediteli, pedagogickým pracovníkům zařízení

Dítě má právo obracet se s žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právnickým a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu.

Dále mají děti i osoby odpovědné k dispozici knihu přání a stížností, která je k dispozici na recepci a v elektronické podobě na webových stránkách zařízení.

8. Práva a povinnosti zákonných zástupců či osob odpovědných za výchovu

Osoby odpovědné za výchovu mají právo:

- na informace o dítěti, a to na základě své žádosti;
- vyjadřovat se k návrhu opatření zásadní důležitosti ve vztahu k dítěti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení a na informace o provedeném opatření,
- na udržování kontaktu s dítětem, nebrání-li tomu závažné okolnosti ohrožující dítě,
- na poradenskou pomoc zařízení ve věcech výchovné péče o dítě,
- písemně požádat ředitele zařízení o povolení pobytu dítěte u osob podle § 23 odst. 1 písm. a) nebo c).

Osoby odpovědné za výchovu dětí umístovaných do zařízení na základě rozhodnutí soudu mají zejména povinnost:

- při předání dítěte do určeného zařízení předat současně dokumentaci uvedenou v § 5 odst. 5
- zajistit doprovod dítěte mladšího 15 let v případech postupu podle § 23 odst. 1 písm. a) až c) a § 24 odst. 5 písm. a), popřípadě požádat písemně v této věci o jiný postup,
- seznámit se s vnitřním řádem zařízení a dodržovat jeho ustanovení,
- oznámit bezodkladně zařízení podstatné okolnosti pobytu dítěte u nich, týkající se zejména jeho zdraví a výchovy,
- předat dítěti umístěnému do zařízení na základě jejich žádosti finanční částku jako kapesné ve výši stanovené v § 31
- hradit náklady na zdravotní služby, léčiva a zdravotnické prostředky poskytnuté dítěti, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud byly poskytovány na jejich žádost

9. Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení

9.1 Děti VÚ a klienti SVP na základě soudního rozhodnutí

O povinnosti hradit příspěvek na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám v zařízeních rozhoduje ředitel Výchovného ústavu, SVP Klíčov a SŠ, Praha 9 podle § 24 odst. 3 písm. g) a podle § 27 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 9 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů. Rodiče se na hrazení příspěvku podílejí rovným dílem. Výši příspěvku a podíl rodičů na jeho úhradě stanoví ředitel zařízení rozhodnutím.

Konkrétní výše příspěvku je dle § 41 odst. 2) Z. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů stanovena Nařízením vlády č. 460 ze dne 4.12. 2013.

Spolu s celodenními nebo internátními službami se klientům uvedených v §16 odst.1 písm. a) a c) Z. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů poskytuje dle §17 odst. 5) a 6) Z. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů stravování a ubytování a to za úplaty na základě smlouvy mezi střediskem a zákonným zástupcem a na základě rozhodnutí soudu, který o umístění dítěte rozhodl. Výše úplaty se rovná výši nákladů na stravování určených vyhláškou MŠMT č. 107/2005 Sb. o školním stravování a nákladů na ubytování stanovených zřizovatelem.

9.2 Klienti SVP na základě smluvního vztahu

Spolu s celodenními nebo internátními službami se klientům uvedených v §16 odst.1 písm. a) Z. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů poskytuje dle §17 odst. 5) Z. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů stravování a ubytování a to za úplaty na základě smlouvy mezi střediskem a zákonným zástupcem nebo zletilým klientem. Výše úplaty se rovná výši nákladů na stravování určených vyhláškou MŠMT č. 107/2005 Sb. o školním stravování a nákladů na ubytování stanovených zřizovatelem.

9.3 Vydání rozhodnutí a způsob odvolání

Podle § 27 odst. 1, z. 109/2002 Sb. osoby odpovědné za výchovu přispívají příspěvkem na úhradu péče poskytované dětem v zařízení. Výše příspěvku je stanovena rozhodnutím ředitele podle § 27, odst. 2 z. 109/2002 Sb. s ohledem na věk dítěte a s přihlédnutím zákona 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů. Výše příspěvků je stanovena podle aktuálně doložených příjmů osob odpovědných za výchovu. Jestliže osoby odpovědné za výchovu svůj příjem neprokáží, výše příspěvku je stanovena v plné výši. Pokud osoby, které mají vyživovací povinnost k dítěti prokáží potvrzením městského úřadu, že jejich příjem nebo příjem rodiny po zaplacení stanoveného příspěvku bude nižší životní minimum, uhradí příspěvek v takové výši, aby jim životní minimum zůstalo zachováno.

Osoby odpovědné za výchovu a děti s vlastními pravidelnými příjmy přispívají příspěvkem na úhradu péče poskytované dětem v zařízení.

Proti správnímu rozhodnutí je možné se odvolat do 15 dnů ode dne doručení prostřednictvím ředitele zařízení k Magistrátu hl. m. Prahy – Odbor správních činností ve školství.

10. Postup zařízení při zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví

10.1 Zdravotní péče a zdravotní prevence

Každé dítě je povinno dodržovat pravidla bezpečnosti, se kterými je seznámeno, a to jak při aktivitách, tak i při osobním volnu. Je nutné dodržovat základní pravidla osobní čistoty a také dbát na čistotu na oddělení (kuchyňka, WC, koupelna).

V případě návštěvy lékaře z jiných než akutních důvodů (kontrola, vstupní prohlídka atd.) se dítě domluví se zdravotnicí a ta ho objedná na termín pokud možno nezasahující do školních a pracovních povinností. Dítě nikdy neodchází k lékaři svévolně.

10.2 Prevence rizik při pracovních činnostech

Dítě má povinnost dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž bylo řádně seznámeno. Dále musí předat do úschovy na výzvu ředitele předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost; doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout

dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány.

Dítě je řádně seznámeno s předpisy a pokyny o ochraně bezpečí a zdraví. Seznámení s pokyny je preventivně opakováno v rámci činností na oddělení. Na oddělení i ve škole našeho zařízení jsou pořádány tematické přednášky na téma První pomoci, zdravotní výchovy apod.

10.3 Prevence zdraví a zdravotního životního stylu

Sestavení jídelního lístku pro stravování dětí je hlídáno tzv. spotřebním košem. Dětem ve výchovném programu jsou preventivně dělány testy na Hepatitidu typu C a HIV. O zdravém životním stylu, prevence hepatitid i HIV jsou též zahrnuty do přednášek a programů v rámci školy či oddělení.

10.4 Postup při úrazech dětí

První pomoc poskytne přítomný pracovník VÚ, SVP Klíčov a SŠ a dle potřeby zajistí odbornou lékařskou pomoc. Evidence se vede v knize úrazů. Jde-li o úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost dítěte ve škole, vyhotovuje se záznam o úrazu, který je zasílán zákonnému zástupci, zřizovateli, zdravotní pojišťovně a příslušnému inspektorátu ČŠI.

10.5 Postup při intoxikaci dítěte návykovými látkami, sebepoškození nebo sebevražedném pokusu, postup při agresivitě dítěte

V případě ohrožení dítěte intoxikací, sebepoškozováním, agresivitou apod. zajistí sloužící vychovatel bezpečnost dítěte i ostatních dětí ve skupině. Ohroženému dítěti věnuje intenzivní individuální péči, po vyhodnocení situace v případě ohrožení zdraví dítěte požádá o spolupráci PČR a záchrannou službu. O vzniklé situaci neprodleně informuje

ředitele zařízení, osobu odpovědnou za výchovu, OSPOD a OSZ a provede písemný záznam.

10.6 Postup při onemocnění dětí

V případě nemoci či úrazu dítě ohlásí ihned potíže službu konajícímu vychovateli, samo neužívá žádné léky. Obtíže konzultuje se zdravotnicí, která určí následný postup. Při léčbě dodržuje pravidla léčebného režimu s ohledem na druh onemocnění. Podmínky léčby určuje s ohledem na vyšetření lékařem zdravotnice, na průběh dohlíží sloužící vychovatel.

Léčebný režim lze realizovat i mimo zařízení, se souhlasem OSPOD (u pobytů nařízených soudem).

Léčebná péče je realizována v souladu s příkazem ředitele a je součástí řádu jednotlivých oddělení.

11. Dodatek

Charakter jednotlivých výchovných skupin specifikují řády jednotlivých oddělení.

Veškeré výjimky z řádu povoluje pouze ředitel zařízení.

12. Přílohy

- vnitřní řády jednotlivých oddělení
- léčebný režim - léčebná péče